

Deputación
DA CORUÑA

Boletín de Medioambiente

Nº 355

17/09/2025

O **Barqueiro** (Mañón) é un pobo típico mariñeiro da costa galega. O seu nome procede do barqueiro que, ata construción da ponte en 1901, trasladaba ás persoas e mercadorías dun lado ao outro da ría.

A **ría do Barqueiro** é unha das máis pequenas de Galicia e acolle o bravo encontro entre o Atlántico e o Cantábrico no cabo de Estaca de Bares, o punto máis ao norte da Península Ibérica e un excelente observatorio de aves. Cada outono, entre finais de agosto e principios de decembro, miles de aves mariñas sobrevoan esta costa, a ría de Ortigueira e a illa Coelleira.

O **porto do Barqueiro** sitúase na desembocadura do Sor, un río salmonero.

Noticias

A UDC participa nun proxecto europeo para deseñar cidades sostibles co concepto "cidade de 15 minutos"

A Universidade da Coruña participa activamente no **proxecto europeo COVER** (Combinatorial Optimisation for Versatile Applications to Emerging Urban Problems), unha iniciativa que busca **transformar as cidades europeas** a través do concepto da **"cidade de 15 minutos"**. Este modelo urbano propón que os servizos esenciais como o traballo, as compras, a educación, a saúde ou o lecer estean **accesibles** en só 15 minutos a **pé**, en **bicicleta** ou en **transporte público** desde calquera punto da cidade. O **obxectivo**? Reducir a dependencia do coche, fomentar estilos de vida máis saudables e sostibles, á vez que se mellora o benestar xeral e a calidade de vida dos residentes urbanos.

Máis Info

Mariñas Coruñesas reintroduce flora acuática no encoro de Abegondo

A Reserva de Biosfera Mariñas Coruñesas puxo en marcha un **novo plan de mellora medioambiental** no seu territorio, con actuacións concretas en diferentes espazos da Rede Natura 2000 do Encoro de Abegondo-Cecebre, zona núcleo da Reserva.

Entre as primeiras actuacións, a Reserva levará a cabo unha proba piloto de **traslocación de *Typha latifolia***, unha planta acuática antes abundante no encoro e actualmente en estado residual. Coñecida popularmente como espadana ou cola de gato, a súa reintroducción pretende **fomentar a biodiversidade** proporcionando **hábitats de refuxio e anidamento** para aves acuáticas, anfibios e insectos.

Máis Info

Intelixencia colectiva: os bancos de pe- ces máis grandes toman decisións máis rápidas e precisas para escapar dos depredadores

Cando os depredadores atacan, os peixes deben decidir rapidamente: escapar ou quedarse? **É unha decisión de vida o morte.** Demostrouse que os bancos de peces silvestres **non só se volven máis rápidos, senón tamén máis eficientes** á hora de tomar estas decisións a medida que son máis grandes.

A primeira evidencia de campo é que **os grandes colectivos de animais poden superar dous dilemas clásicos:** detectar ameazas reais sen reaccionar ante calquera ameaza e tomar decisións rápidas sen sacrificar a precisión.

A clave? Grandes bancos de moluscos sulfurosos (*Poecilia sulphuraria*) son **capaces de distinguir entre ataques reais de aves e sobrevoos inofensivos con crecente precisión e rapidez**, algo que resultou excepcionalmente difícil de demostrar, especialmente en condicións naturais.

Máis Info

Froitas e verduras sen usar lideran o 'desperdicio alimentario' en España en 2024

O desperdicio alimentario é un dos desafíos máis urxentes e importantes aos que enfronta a humanidade na actualidade para evitar esas toneladas de alimentos que se perden e tíranse en diferentes etapas da cadea de produción e consumo, desde a agricultura ata o fogar.

Segundo a Organización das Nacións Unidas para a Agricultura e a Alimentación (FAO), aproximadamente un terzo de toda a comida producida no mundo desperdiciase, o que equivale a uns 1.300 millóns de toneladas anuais. Este desperdicio (que en España o ano pasado cinguíase sobre todo a froitas e verduras) non só representa unha perda económica significativa, senón que **tamén ten graves consecuencias ambientais e sociais.**

Máis Info

Por que a captura masiva de velutinas con trampas debe parar?

As especies exóticas invasoras supoñen un enorme problema ambiental, en moitos casos con efectos inmediatos e moi potentes. Este fenómeno obriga a todos os actores implicados a elaborar **plans de resposta** que non sempre son efectivos pola falta de base científica no seu deseño. O caso da **avespa asiática** (*Vespa velutina*) é moi ilustrativo pola rapidez da súa expansión, o seu impacto sobre o **sector agrícola** e o risco potencial que as súas **picaduras** supoñen para a poboación.

Esta avespa é moi coñecida por **depredar sobre as abellas melíferas**, provocando grandes danos na apicultura, e por consumir diferentes alimentos, como **produtos hortofrutícolas**. Ademais, podar ser perigosa para as persoas porque as súas picaduras son capaces de causar **reaccións alérxicas graves, o que xera moita preocupación na poboación.**

No trampeo masivo, o principio de precaución establece que, no posible, debe **evitarse calquera medida cun impacto negativo** potencial se non existe a suficiente evidencia científica que demostre a súa validez. No mesmo sentido, se esa medida non se demostrou eficaz, **non debería empregarse** ata demostrar a súa utilidade ou seleccionar unha nova.

Máis Info

Sabías que...

A pel é o órgano de maior superficie que posuímos no noso corpo, que nos protexe das infeccións e das lesións. Para evitar que un exceso de sol a dane, están as **cremas protectoras solares**. O problema é que poden liberar **contaminantes químicos á auga**, afectando á vida mariña. Ao entrar en contacto coa luz solar, poden xerar compostos daniños como o **peróxido de hidróxeno**, que afecta a microalgas e pode alterar as cadeas tróficas mariñas.

Máis Info

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: guacamole mexicano

Ingredientes: 6 aguacates medianos ou 4 grandes maduros (aconsello os medianos polo seu sabor), 100 g. de tomate (2 tomates pequenos), 100 g. de cebola (1 cebola mediana aproximadamente), 1 lima enteira, 1 cullerada de follas de coandro fresco (sen talo), Sal (ao gusto de casa).

Para acompañar: triángulos de millo (nachos ou frituritas).

Opcional se che gusta o picante: 1 chile serrano (se non o atopas podes utilizar xalapeños en conserva, guindilla ou caiena).

Pelamos a cebola e lavamos o tomate. Picámoslos moi finos, o máis posible, que se vexan pero que se note o xusto...

Máis Info

Un percebeiro revela o truco infalible para distinguir unha zamburiña dunha volandeira: "Moito máis escura"

É clásica a confusión entre zamburiñas e volandeiras, e o aparente descoido de moito hosteleiros que venden unha cousa por outra, cando o prezo e a calidade son notablemente diferentes.

Os dous moluscos pertencen á familia Pectinidae, primos irmáns das ostras e as ameixas, pero non deben confundirse: **cada un ten as súas propias características, sabor e textura.** Aínda que comparten certo parecido, a zamburiña e a volandeira son especies distintas.

Nun vídeo en redes sociais, @elkampion, percebeiro de profesión, revela o truco infalible para distinguir unha zamburiña dunha volandeira: "como vedes, **fáltalle unha orella e é moito máis escura**", di mentres mostra o produto. En cambio, **as volandeiras recoñécense polo seu ton máis claro**, as liñas da cuncha máis separadas e, sobre todo, por ter as dúas orellas ben visibles.

Máis Info

Como sobrevivir ao cambio climático? Este chagal prehistórico ensínalo

Durante o Máximo Térmico do Paleoceno-Eoceno, un episodio de quecemento global extremo fai 56 millóns de anos, moito animais tiveron que adaptarse a cambios drásticos na súa contorna. Este período, coñecido como **PETM** (siglas en inglés), viu un aumento abrupto nas temperaturas globais e unha forte alteración dos ecosistemas. Nesta época, un **mamífero carnívoro** chamado **Dissacus praenuntius** atopou unha peculiar **forma de adaptarse: masticando máis ósos**. Así o revelan os fósiles dentais estudados por Rutgers University.

Empregouse unha técnica coñecida como **análise de textura de microdesgaste dental**, que permite identificar o tipo de alimentos que consumía un animal pouco antes de morrer a partir das marcas microscópicas nos seus dentes.

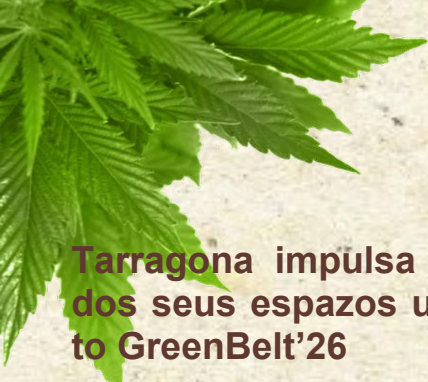
Máis Info

Os nosos mellores aliados contra a avespa asiática están na natureza

Tras ser detectada por primeira vez en Europa hai vinte anos, ao **sur de Francia**, a chegada ao noso país da avespa asiática (*Vespa velutina*) fíxose **oficial en 2012**. Aínda que a súa presenza nas **nosas cidades** resulta cada vez máis común, onde a avespa asiática ou velutina esta causando un problema maior é no **mundo rural**. No campo non só causa graves **danos á apicultura**, pois é un voraz inimigo da abella do mel, senón que ao predar á súa vez sobre outros insectos polinizadores está a afectar ao rendemento dos cultivos, á flora silvestre e á biodiversidade no seu conxunto.

Mentres recorremos ao uso de todo tipo de trampas, os estudos demostran que, finalmente, o mellor **remedio** contra a avespa asiática son os **abexarucos** (proporcionanlles moito máis alimento en cada captura polo seu maior tamaño), os **abelleiros** e o **resto dos seus depredadores naturais**.

Máis Info

Boas Prácticas

Tarragona impulsa a renaturalización dos seus espazos urbanos co proxecto GreenBelt'26

O Concello de Tarragona deu un paso decisivo na súa estratexia de sustentabilidade ao adxudicar as **obras de renaturalización e fomento da biodiversidade** en distintos puntos do municipio. A iniciativa busca consolidar un cinto verde que promova a **renaturalización de espazos urbanos e periurbanos** con criterios de sustentabilidade e resiliencia.

Grazas a estas actuacións, **Tarragona avanza cara a un modelo urbano máis verde e sostible**, onde os espazos naturais intégranse de maneira harmónica coa contorna urbana. O reforzo da vexetación autóctona e a eliminación de especies invasoras favorecerán tanto a biodiversidade como a calidade de vida dos cidadáns, contribuíndo ademais á **resiliencia fronte ao cambio climático**.

[Máis Info](#)

A Coruña estrea as súas primeiras estacións solares de BiciCoruña

A finais de agosto púxose en marcha **tres novas bases de BiciCoruña**, situadas no parque de Vioño, a rolda de Monte Alto e Lonzas. Con estas incorporacións, o sistema municipal de bicicletas públicas alcanza xa as **52 estacións en funcionamento**. Destacar que as de Vioño e a rolda de Monte Alto son as primeiras **estacións solares** da rede. Son estacións solares alimentadas por paneis solares, o que significa que non teñen acometida eléctrica e, polo tanto, son máis doadas de instalar e de mover se fora necesario. O tempo medio de traxecto na Coruña é de **17 minutos** e para desprazarse entre as dúas estacións máis afastadas só se require un **20% da batería**. Por este motivo, descártase que se produzan incidencias de autonomía na frota.

[Máis Info](#)

Albacete reforza o seu programa de puntos limpos móbiles con vehículos eléctricos e novos contedores

O Consorcio Provincial de Medio Ambiente da Deputación de Albacete adxudicou a adquisición de **dúas cabezas tractoras 100% eléctricas e 12 contedores metálicos de caixa aberta de 30 m³**, destinados ao Programa de Recollida Selectiva de Residuos Domésticos Especiais mediante **puntos limpos móbiles**. Os novos vehículos 100% eléctricos supoñen un paso máis na estratexia provincial contra o cambio climático, apostando pola redución de emisións e o aforro enerxético. Este investimento permite continuar a modernización da frota, tras a recente incorporación de **tres vehículos para recollida de envases e papel-cartón**. O obxectivo é estender o servizo a máis localidades que o soliciten, reforzando a igualdade de acceso a unha xestión de residuos sostible en todo o territorio.

[Máis Info](#)

AXENDA AMBIENTAL

- **Curso Escola a Ceo Aberto: Ferramentas didácticas para naturalizar o currículo e fomentar o vínculo coa natureza.**

Venres, 24 Outubro, 2025 a domingo, 26 Outubro, 2025. Castelo de Santa Cruz (Oleiros). Organiza CEIDA.

[Máis Info](#)

[Ver Boletíns anteriores](#)